

SUOMEN EVANKELIS-LUTERILAINEN KIRKKO
EVANGELISK-LUTHERSKA KYRKAN I FINLAND
KIRKKOHALLITUS
KYRKOSTYRELSEN

*Sädet kirje 19.10.2011
Kollegio 19.10.2011
P 532*

Helsinki 19.10.2011
Asianumero 2011-00635/31
Viite Opetus - ja kulttuuriministeriön lausuntopyyntö OKM/14/600/2011
Asia Lausunto luonnoksesta Valtioneuvoston lapsi – ja nuorisopoliittinen kehittämisohjelma 2012-2015

Opetus- ja kulttuuriministeriölle

Ohjelmaluonnos on laaja-alainen ja keskittyy ajankohtaisiin strategisiin tavoitteisiin. Pienten lasten tilanne ja varhaiskasvatuksen näkökulma olisi kuitenkin syytä ottaa vahvemmin huomioon. Perhepolitiikan merkitystä tulisi strategian tasolla korostaa ja tunnustaa perheen merkitys kasvun tukijana. Tavoitetasolla tämän tulisi näkyä perheyhteistyön korostuksena.

Arvo- ja uskontokasvatus edistää ja tukee yhdenvertaisuutta. Sen edistämiseksi olisi hyvä kirjata ohjelmaan selkeämmin arvo- ja uskontokasvatuksen merkitys sekä lapsen ja nuoren oikeus saada kasvuun kokonaisvaltaista tukea niin henkisesti, hengellisesti, fyysisesti kuin sosiaalisestikin.

Ohjelmassa seurakuntien osuus yhteistyökumppanina jää vähälle huomiolle. Kuitenkin koko maan kattava seurakuntien verkko tarjoaa varsin hyvän paikallisen mahdollisuuden yhteiseen toimintaan. Monilla ohjelman kehittämisalueilla jo olemassa olevien yhteistyöverkostojen, moniammatillisen yhteistyön sekä paikallisesti hyvin toimivien käytäntöjen hyödyntäminen tukee strategisten tavoitteiden toteuttamista.

Strategisten tavoitteiden tarkastelua

Strateginen tavoite 1

Lasten ja nuorten kasvua aktiiviseksi ja yhteisvastuullisiksi kansalaisiksi tuetaan

Osallisuuden vahvistaminen on tärkeä osa kasvua. Se ei kuitenkaan tapahdu vain toiminnallisen osallistumisen ja vaikuttamisen kautta. Tavoitteen kohdalla on syytä vahvistaa lapsi - ja perhenäkökulmaa. Perheen asemaa lapsen ensisijaisena yhteisönä on syytä nos-

taa esiin. Pienen lapsen yhteisöllisyyden ja vuorovaikutuksen kokemus liittyy vahvasti perheeseen ja yhteisvastuullisuuteen kasvamisessa perhe on vielä nuorekin tukena.

Strateginen tavoite 2

Yhdenvertaisuutta tuetaan.

Tavoitteessa otetaan hyvin huomioon perheen merkitys. Rasismin ja syrjinnän ehkäisemisessä ja suvaitsevaisuuden edistämisessä ennakoivasti vaikuttava arvokasvatus on erityisen merkityksellistä. Alueellisen yhdenvertaisuuden toteuttaminen on tärkeää kaiken ikäisten lasten ja nuorten kohdalla.

Strateginen tavoite 3

Sukupuolinäkökulma ja tasa-arvon edistäminen sisällytetään kaikkeen lapsi - ja nuorisotoimintaan.

Toteutusosuuteen on syytä liittää kotien, koulun ja eri toimijatahojen kasvatuksellisen vaikuttamisen merkitys erilaisuuden tasa-arvoiseksi kohtaamiseksi. Ammattilaisten tiedot ja taidot – määrittelyn osuus liittyy luontevammin kohtaan 10.2.

Strateginen tavoite 4

Koulutuksellista tasa-arvoa parannetaan

Alhaisen koulutustason periytyvyyden ehkäisyn toteutussuunnitelma on kattava. Varhaiskasvatuksen osalta on syytä ottaa paremmin esille kasvun ja oppimisen tukeminen. Erityisesti on syytä panostaa niihin ryhmiin, joilla on suuri riski syrjäytyä.

Strateginen tavoite 5

Lasten ja nuorten tasavertaista osallistumista kulttuuri- liikunta- ja vapaa-ajantoimintaan tuetaan

Lasten ja nuorten kulttuurikompetenssiin kuuluvat taiteen ja kulttuuriperinnön tietämyksen, luovien taitojen, moninaisuuden ymmärtämisen ja asenteiden lisäksi myös kulttuurien ja uskontojen ymmärtäminen. Tämä näkökohta olisi syytä lisätä. Harrastusten saavutettavuuden kannalta yhteistyö paikallisseurakuntien kanssa voisi avata mahdollisuuksia myös tilojen laajempaan käyttöön.

Strateginen tavoite 6

Nuorten työllistymistä parannetaan ja työllisyyttä lisätään.

Nuorten työpajatoiminta ja etsivä nuorisotyö osana yhteiskuntatakuun toteuttamista on merkittävä asia. Tähän olisi luonteva liittää maininta seurakuntien etsivästä nuorisotyöstä yhteistyötahona.

Strateginen tavoite 7

Nuorten asumista ja muuta itsenäistymistä tuetaan

Itsenäistyminen ei saa merkitä yksin jäämistä. Lasten ja nuorten liian varhainen itsenäistyminen ja kotoa lähteminen ei ole tavoitettava asia. Tavoitetta tulee arvioida myös koulutuksen ja tutkimuksen kehittämissuunnitelman rinnalla. Alueellisia kouluttautumipaikkoja ei saa vähentää niin, että nuorten olisi entistä enemmän muutettava kotoaan varhaisessa iässä.

Oman talouden hallintaan liittyen on syytä korostaa perheen merkitystä kohtuullisen ja vastuullisen kuluttamisen oppimisessa. Kasvatuksella on materiaalisia arvoja painottavassa yhteiskunnassamme edelleen suuri merkitys kulutustottumuksiin vaikuttamisessa.

Strateginen tavoite 8

Koulussa ja harrastuksissa lisätään yhteisöllisyyttä

Kansalaisjärjestöjen lisäksi myös paikallisille seurakunnille tulee luoda nykyistä laajemat mahdollisuudet esitellä toimintaansa kouluissa ja oppilaitoksissa.

Strateginen tavoite 9

Lasten ja nuorten terveyttä edistetään

Moniammatillisen oppilas- ja opiskelijahuollon kehittäminen on tärkeää. Muiden toimijoiden ohella olisi aiheellista kirjata yhteistyötahoksi myös seurakunnat. Huolto tulisi ulottaa selkeästi myös alakouluikäisiin (taulukko). Lapsiin kohdistuva alkoholimainonta tulee kieltää.

Strateginen tavoite 10

Yhteistyötä ja osaamista lasten, nuorten ja perheiden asioissa parannetaan.

Kirkkohallitus esittää, että lasten ja nuorten kanssa toimivien osaamista vahvistetaan ympäristökasvatuksen sekä kulttuurien ja uskontojen tuntemuksen alueilla.

Kansliapäällikkö

Jukka Keskitalo

Kirkkoneuvos

Pekka Huokuna

